

Bruxelles, 14. lipnja 2023.
(OR. en)

10665/23

POLCOM 118
USA 40

POP RATNA BILJEŠKA

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	14. lipnja 2023.
Za:	Thérèse BLANCHET, glavna tajnica Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2023) 327 final
Predmet:	Preporuka za ODLUKU VIJEĆA o odobrenju otvaranja pregovora o sporazumu o jačanju međunarodnih lanaca opskrbe kritičnim mineralima sa Sjedinjenim Američkim Državama

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2023) 327 final.

Priloženo: COM(2023) 327 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 14.6.2023.
COM(2023) 327 final

Preporuka za

ODLUKU VIJEĆA

**o odobrenju otvaranja pregovora o sporazumu o jačanju međunarodnih lanaca opskrbe
kritičnim mineralima sa Sjedinjenim Američkim Državama**

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PREPORUKE

1.1. Razlozi i ciljevi preporuke

Sjedinjene Američke Države („SAD”) donijele su 16. kolovoza 2022. Zakon o smanjenju inflacije¹, kojim se mijenja odjeljak 30D Zakona o federalnom porezu na dohodak Sjedinjenih Američkih Država („olakšica za čista vozila”). Time je uvedena subvencija u obliku porezne olakšice u iznosu do 7 500 USD po vozilu za kupnju vozila na baterije ili gorivne ćelije koja ispunjavaju uvjete.

Da bi ispunilo uvjete za najveći iznos subvencije, vozilo mora, među ostalim, biti opremljeno baterijom s najmanjim udjelom kritičnih minerala od 40 % (50 % od 2024., 60 % od 2025., 70 % od 2026., 80 % od 2027.):

- (1) koji se vade i prerađuju u SAD-u ili zemlji s kojom je SAD sklopio sporazum o slobodnoj trgovini; ili
- (2) koji se recikliraju u Sjevernoj Americi.

Stoga su zbog olakšice za čista vozila iz lanaca opskrbe SAD-a sve više isključeni kritični minerali i prerađeni materijali za automobilske baterije podrijetlom iz EU-a. To ne vrijedi za uvoz kritičnih minerala i prerađenih materijala iz partnerskih zemalja SAD-a na temelju sporazuma o slobodnoj trgovini, kao što su Čile i Koreja, ili iz Japana, s kojim je SAD 28. ožujka 2023. sklopio sporazum o kritičnim mineralima. To negativno utječe na EU-ove mogućnosti izvoza u SAD.

Predsjednica Komisije von der Leyen i predsjednik SAD-a Biden stoga su 10. ožujka 2023. objavili zajedničku izjavu o namjeri pokretanja pregovora o ciljanom sporazumu o kritičnim mineralima između EU-a i SAD-a² kako bi se minerali koji se vade ili prerađuju u EU-u mogli koristiti za vozila koja ispunjavaju uvjete za olakšicu za čista vozila. SAD je jasno dao do znanja da je sklapanje sporazuma o kritičnim mineralima potrebno kako bi za potrebe primjene olakšice za čista vozila EU dobio jednak status kao partneri SAD-a na temelju sporazuma o slobodnoj trgovini.

U 2022. EU-ov izvoz relevantnih kritičnih minerala u SAD iznosio je 8,3 milijardi EUR, što je 16,3 % EU-ova ukupnog izvoza tih sirovina.

Osim rješavanja tih pitanja povezanih sa Zakonom o smanjenju inflacije, sklapanjem sporazuma o kritičnim mineralima EU i SAD dodatno bi produbili svoj širi gospodarski odnos i pridonijeli izgradnji održivih i otpornih međunarodnih lanaca opskrbe u sektorima koji su ključni za tranzicije prema nultoj stopi emisija i za sigurnost, uključujući zrakoplovstvo i obranu.

SAD je 10. ožujka prosljedio prijedlog sporazuma o kritičnim sirovinama Europskoj komisiji („Komisija”). Komisija je 21. ožujka 2023. prosljedila taj prijedlog Vijeću Europske unije („Vijeće”) i Europskom parlamentu.

1.2. Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području

Pregovori i sklapanje sporazuma o kritičnim mineralima u skladu su s općom trgovačkom politikom EU-a jer bi pridonijeli povećanju trgovine i ulaganja između EU-a i SAD-a te

¹ P.L. 117–169, H.R.5376 – Zakon o smanjenju inflacije iz 2022.

² https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/hr/statement_23_1613

smanjenju rizika od novih trgovačkih napetosti između EU-a i SAD-a. Taj je dvostruki cilj u potpunosti u skladu s Ugovorom o Europskoj uniji (UEU), u kojem je utvrđeno da bi EU trebao poticati integraciju svih zemalja u svjetsko gospodarstvo, uključujući i postupnim ukidanjem ograničenja u međunarodnoj trgovini³. U skladu je i s naravi strateškog partnerstva EU-a i SAD-a, kako je ponovno potvrđeno u posljednjoj izjavi sa sastanka na vrhu EU-a i SAD-a koji je održan 15. lipnja 2021.⁴, i pozitivnim gospodarskim programom Vijeća za trgovinu i tehnologiju, kako je navedeno u njegovim zajedničkim izjavama iz listopada 2021.⁵, svibnja 2022.⁶, prosinca 2022.⁷ i svibnja 2023.⁸

1.3. Dosljednost u odnosu na druge politike Unije

Preporuka je u skladu s drugim politikama Unije.

Predloženim aktom o kritičnim sirovinama od 16. ožujka 2023.⁹ Komisija želi poboljšati suradnju s trećim zemljama poticanjem održivih ulaganja u lance vrijednosti kritičnih sirovina i druge komponente niže u lancu vrijednosti te iskorištavanjem gospodarskih prilika na uzajamnu korist. Stvaranje strateških partnerstava u lancima vrijednosti sirovina, primjerice putem sporazuma o kritičnim mineralima, važno je sredstvo za poboljšanje takve suradnje.

Ova preporuka u skladu je s predloženim aktom o industriji s nultom neto stopom emisija¹⁰, čiji je cilj povećati proizvodnju ključnih ugljično neutralnih tehnologija ili tehnologija s nultom neto stopom emisija ugljika kako bi se uspostavili sigurni, održivi i konkurentni lanci opskrbe čistom energijom u cilju postizanja klimatskih i energetske ambicije EU-a.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

2.1. Pravna osnova

Članak 218. stavci 3. i 4. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU).

2.2. Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)

U skladu s člankom 5. stavkom 3. UEU-a načelo supsidijarnosti ne primjenjuje se u područjima isključive nadležnosti EU-a. Vjerojatna materijalna pravna osnova sporazuma kojim će rezultirati ti pregovori zajednička je trgovinska politika, koja je jedno od područja isključive nadležnosti Unije iz članka 3. UFEU-a. Ta politika uključuje pregovaranje o trgovinskim sporazumima u skladu s člankom 207. UFEU-a.

2.3. Proporcionalnost

Preporuka Komisije u skladu je s načelom proporcionalnosti i neophodna s obzirom na cilj sprečavanja diskriminacije kritičnih minerala i prerađenih materijala podrijetlom iz EU-a za

³ Članak 21. stavak 2. točka (e) UEU-a.

⁴ <https://www.consilium.europa.eu/media/50758/eu-us-summit-joint-statement-15-june-final-final.pdf>

⁵ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/STATEMENT_21_4951

⁶ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/statement_22_7516

⁷ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/statement_22_7516

⁸ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/statement_23_2992

⁹ Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi okvira za sigurnu i održivu opskrbu kritičnim sirovinama („akt o kritičnim sirovinama”) – vidjeti https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/hr/IP_23_1661.

¹⁰ Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi okvira mjera za jačanje europskog ekosustava za proizvodnju proizvoda tehnologija s nultom neto stopom emisija („akt o industriji s nultom neto stopom emisija”) – vidjeti https://single-market-economy.ec.europa.eu/publications/net-zero-industry-act_en.

baterije za električna vozila tako da se u primjeni olakšice za čista vozila smatra da su podrijetlom iz „zemlje s kojom su Sjedinjene Američke Države sklopile sporazum o slobodnoj trgovini”.

2.4. Odabir instrumenta

Odluka Vijeća.

3. REZULTATI EX POST EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

3.1. Ex post evaluacije/provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva

Nije primjenjivo.

3.2. Ex post evaluacije/provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva

Nije primjenjivo.

3.3. Savjetovanja s dionicima

Održana su relevantna savjetovanja s dionicima o mogućim koristima osiguravanja da se za kritične minerale i prerađene materijale podrijetlom iz EU-a u primjeni olakšice za čista vozila smatra da su podrijetlom iz „zemlje s kojom su Sjedinjene Američke Države sklopile sporazum o slobodnoj trgovini”. Organizirano je nekoliko savjetovanja i sastanaka u okviru dijaloga s civilnim društvom. Pored toga, provedene su javne rasprave u Europskom parlamentu i državama članicama ili u njihovoj organizaciji.

3.4. Procjena učinka

Službeni postupak procjene učinka nije proveden zbog političkog imperativa da se brzo djeluje u cilju smanjenja ili sprečavanja trgovinskih napetosti između EU-a i SAD-a nakon donošenja Zakona o smanjenju inflacije te kako bi se osiguralo da se na minerale koji se vade ili prerađuju u EU-u primjenjuju porezne olakšice za čista vozila na temelju Zakona o smanjenju inflacije i povezanih provedbenih mjera.

3.5. Temeljna prava

Preporuka je u skladu s Ugovorima EU-a i Poveljom Europske unije o temeljnim pravima.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Sporazum o kritičnim mineralima neće utjecati na proračun Unije.

5. DRUGI ELEMENTI

5.1. Postupovni aspekti

Komisija će pregovarati u ime EU-a o sporazumu koji će sklopiti EU i SAD. U skladu s člankom 218. stavkom 4. UFEU-a, predlaže se da Vijeće imenuje Odbor za trgovinsku politiku kao odbor u savjetovanju s kojim se pregovori moraju voditi.

U skladu s člankom 218. stavkom 10. UFEU-a izvješćivat će se Europski parlament u svim fazama postupka.

Komisija će ovu Preporuku i njezin Prilog objaviti odmah nakon donošenja.

Komisija preporučuje da se pregovaračke smjernice objave odmah nakon što ih Vijeće donese.

Preporuka za

ODLUKU VIJEĆA

o odobrenju otvaranja pregovora o sporazumu o jačanju međunarodnih lanaca opskrbe kritičnim mineralima sa Sjedinjenim Američkim Državama

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 218. stavke 3. i 4.,

uzimajući u obzir preporuku Europske komisije,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Komisija se ovlašćuje za otvaranje pregovora u ime Europske unije sa Sjedinjenim Američkim Državama o sporazumu između Europske unije i Sjedinjenih Američkih Država o jačanju međunarodnih lanaca opskrbe kritičnim mineralima.

Članak 2.

Pregovori se vode na temelju pregovaračkih smjernica Vijeća koje su navedene u Prilogu.

Članak 3.

Komisija vodi pregovore uz savjetovanje s [ime posebnog odbora upisuje Vijeće].

Članak 4.

Ova Odluka i njezin Prilog objavit će se odmah nakon donošenja.

Članak 5.

Ova je Odluka upućena Komisiji.

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Vijeće
Predsjednik*